

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Економічний аналіз»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок ОПП Фінанси, банківська справа та страхування
Статус навчальної дисципліни	Вибіркова фахова навчальна дисципліна
Курс, семестр	2 курс, 3 семестр
Трудомісткість	120 год, 4 кредити ЄКТС
Мова(и) викладання	Державна
ННІ / факультет, кафедра	Факультет обліку та фінансів кафедра фінансів, банківської справи та страхування
Контактні дані розробника(ів)	Викладач: Єгорова Олена, к. е. н., доцент, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування, сторінка викладача на сайті ПДАУ: https://www.pdaa.edu.ua/people/yegorova-olena-volodymyrivna Контактні дані: +380500802198, e-mail: olena.yehorova@pdaa.edu.ua, корпус факультету обліку та фінансів ПДАУ, кабінет 13.
Мета вивчення навчальної дисципліни	сформувати знання та навички економічного аналізу діяльності підприємств, виявлення шляхів підвищення ефективності їх господарювання.
Компетентності	загальні: ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. спеціальні (фахові, предметні): СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища. СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.
Результати навчання	ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію. ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.
Методи навчання	словесні методи – лекція, пояснення; наочні методи – ілюстрування; практичні методи – вправи, практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою (конспектування, анотування); методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: методи формування пізнавальних інтересів – метод відповідей на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти; методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності – роз'яснення мети навчальної дисципліни, оперативний контроль;

	<p>інноваційні та інтерактивні методи навчання: інтерактивні методи – проектування професійних ситуацій, кейс-метод; комп’ютерні, мультимедійні методи – використання мультимедійних презентацій; методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: методи письмового контролю – контрольна робота (тестування); методи самоконтролю – самоаналіз.</p>
<p>Програма навчальної дисципліни</p>	<p>Тема 1. Предмет, завдання та напрями економічного аналізу. Тема 2. Методи економічного аналізу. Тема 3. Ресурси підприємства та завдання їх аналізу. Тема 4. Аналіз основних засобів підприємства. Тема 5. Аналіз оборотних активів підприємства. Тема 6. Аналіз персоналу підприємства. Тема 7. Аналіз виробництва продукції, виконання робіт, надання послуг та витрат основної діяльності. Тема 8. Аналіз реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) та доходів від основної діяльності. Тема 9. Аналіз фінансових результатів і рентабельності основної діяльності. Тема 10. Інформаційні технології фінансово-економічного аналізу.</p>
<p>Стратегія оцінювання результатів навчання</p>	<p>Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення тем та курсу оцінюються у відповідності до форм поточного та семестрового оцінювання результатів навчання: розв’язування тестів; виконання вправ на практичних заняттях; виконання завдань самостійної роботи (глосарій). Форма семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти згідно з робочим і навчальним планом - залік. Схема нарахування балів з навчальної дисципліни наведена в додатку А. Шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти наведена в додатку Б.</p>
<p>Політика навчальної дисципліни</p>	<p>Дотримання принципів академічної доброчесності Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами – з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної та наукової діяльності. Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату із коректними текстовими запозиченнями у межах встановлених норм. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти не отримує бали за завдання і повинен виконати його повторно. Списування під час тестування заборонені. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн занять. За використання телефонів і комп’ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів та</p>

	<p>зобов'язаний відпрацювати таке заняття.</p> <p style="text-align: center;">Умови відвідування занять</p> <p>Відвідування занять є обов'язковим, окрім здобувачів вищої освіти, які навчаються в асинхронному режимі з застосуванням дистанційних технологій відповідно до Положення про організацію освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання у Полтавському державному аграрному університеті. Організація освітнього процесу може здійснюватися за змішаною формою навчання або з використанням технологій дистанційного навчання, що забезпечує можливість реалізувати право здобувачів вищої освіти на якісну та доступну освіту відповідно до їх здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей та досвіду, незалежно від віку, місця проживання чи перебування, стану здоров'я, соціального і майнового стану, інших ознак і обставин, у тому числі тих, які об'єктивно унеможливають відвідування Університету.</p> <p>Не дозволено запізнення на заняття, окрім випадків, пов'язаних з особливими умовами проведення занять під час воєнного стану (повітряні тривоги тощо) або іншими надзвичайними подіями.</p> <p style="text-align: center;">Оцінювання результатів навчання</p> <p>Усі завдання, передбачені робочою програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Здобувачі вищої освіти, які навчаються з застосуванням дистанційних технологій, виконують усі передбачені робочою програмою види робіт відповідно до узгодженого з викладачем графіку. Практичні завдання, завдання зі самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 %).</p> <p>При тестуванні для проходження кожного тесту дається дві спроби, як результат зараховується краща спроба.</p> <p style="text-align: center;">Можливості визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті</p> <p>Здобувачі вищої освіти мають право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на навчальних платформах Prometheus, Coursera і т.п.) та/або написання наукових статей, тез доповідей на науково-практичні конференції тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.</p>
<p>Передумови для вивчення навчальної дисципліни</p>	<p>Базові знання з дисциплін «Економічна теорія», «Статистика».</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p style="text-align: center;">Основні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Єгорова О. В., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник Ю. М. Економічний аналіз: навч. посіб. Полтава : РВВД ПДАА, 2018. 290 с. URL: http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/1260. 2. Єгорова О. В. Економічний аналіз: методичні розробки для практичних занять (для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня Бакалавр освітньо-професійної програми Облік і оподаткування

спеціальності 071 Облік і оподаткування і освітньо-професійної програми Фінанси, банківська справа та страхування спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування). 2-ге вид., переробл. і доп. Полтава : ПДАУ, 2022. 75 с.

3. Єгорова О. В. Економічний аналіз: методичні розробки для виконання самостійної роботи здобувачів вищої освіти (для освітнього ступеня Бакалавр освітньо-професійної програми Облік і оподаткування спеціальності 071 Облік і оподаткування, освітньо-професійної програми Фінанси, банківська справа та страхування спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування). 2-ге вид., переробл. і доп. Полтава : ПДАУ, 2022. 38 с.

4. Єгорова О. В. Економічний аналіз: методичні розробки для виконання контрольної роботи здобувачами вищої освіти заочної форми навчання (для освітнього ступеня Бакалавр освітньо-професійної програми Облік і оподаткування спеціальності 071 Облік і оподаткування і освітньо-професійної програми Фінанси, банківська справа та страхування спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування). Вид. 4-те. Полтава : ПДАУ, 2022. 67 с.

Допоміжні

1. Антонюк О. П., Ступницька Т. М. Економічний аналіз (практикум): посібник. Київ : Патерик, 2021. 320 с.

2. Гончаренко Н. Г. Прийняття обґрунтованих управлінських рішень на підставі економічного аналізу господарської діяльності підприємств. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2020. Вип. 30. С. 52-54. URL: http://www.visnyk-ekonom.uzhnu.uz.ua/archive/30_2020ua/12.pdf.

3. Грицаєнко Г. І., Грицаєнко М. І. Аналіз господарської діяльності : навч. посіб. Мелітополь : Люкс, 2021. 260 с. URL: <http://surl.li/clwif>.

4. Дикань В. Л., Токмакова І. В., Овчиннікова В. О. та ін. Економічна діагностика. УкрДУЗТ, 2022. 285 с. URL: <http://lib.kart.edu.ua/handle/123456789/8612>.

5. Економічний аналіз : курс лекцій для здобувачів початкового (короткий цикл) рівня вищої освіти ОПП «Облік і оподаткування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» денної форми здобуття вищої освіти / уклад. О. М. Вишнеvsька, Л. А. Козаченко, А. Г. Костирко. Миколаїв : МНАУ, 2022. 85 с. URL: <http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/11526/1/ekonom-analiz-lekc-2022.pdf>.

6. Економічний аналіз: теорія і практика : навч.-метод. посібник / А. В. Рибчук, О. А. Ковенська, Н. М. Антофій, В. І. Покотилова. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 220 с.

7. Задорожнюк Н. О. Сучасне програмне забезпечення для здійснення бізнес-аналізу. № 19, 2021. *Економічний вісник НТУУ «Київський політехнічний інститут»*. С. 156-159. DOI: <https://doi.org/10.20535/2307-5651.19.2021.230070>.

8. Мулик Т. О. Аналіз господарської діяльності: навч. посібник. Київ : «Центр навчальної літератури», 2020. 288 с.

9. Паршин Ю. І., Паршина О. А. Основи економічного аналізу: навч. посіб. Дніпро : ФОП Дробязко С.І., 2020. 180 с. URL: <http://er.dduvs.in.ua/handle/123456789/5693>.

	<p>10. Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник С. В. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Полтава: Видавництво ПП «Астроя», 2020. 434 с. URL: http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/8241.</p> <p>11. Феррарі А. В., Руссо М. К. Аналіз даних за допомогою Microsoft Power BI і Power Pivot для Excel. ДМК Пресс, 2020. 288 с.</p> <p style="text-align: center;">Інформаційні ресурси мережі Інтернет</p> <p>1. Електронний репозитарій Полтавського державного аграрного університету. URL: http://dspace.pdaa.edu.ua:8080.</p> <p>2. Журнал «Економічний аналіз». URL: http://econa.org.ua/index.php/econa.</p> <p>3. Інструкція: розрахунок ефективності бізнесу за допомогою Power BI від Microsoft. URL: https://www.bizmaster.xyz/2017/10/instrukcia-rozrahunok-efectyvnosti-biznesu-za-dopomogoyu-power-bi.html.</p> <p>4. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua/.</p>
Рік введення	2024

Додаток А
Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назви тем	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	Виконання вправ на практичних заняттях	Самостійна робота		
		Глосарій	Розв'язування тестів	
Тема 1. Предмет, завдання та напрями економічного аналізу.	3	3	4	10
Тема 2. Методи економічного аналізу.	3	3	4	10
Тема 3. Ресурси підприємства та завдання їх аналізу.	3	3	4	10
Тема 4. Аналіз основних засобів підприємства.	3	3	4	10
Тема 5. Аналіз оборотних активів підприємства.	3	3	4	10
Тема 6. Аналіз персоналу підприємства.	3	3	4	10
Тема 7. Аналіз виробництва продукції, виконання робіт, надання послуг та витрат основної діяльності.	6 (3 + 3)	–	4	10
Тема 8. Аналіз реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) та доходів від основної діяльності.	3	3	4	10
Тема 9. Аналіз фінансових результатів і рентабельності основної діяльності.	6 (3 + 3)	3	4	13
Тема 10. Інформаційні технології фінансово-економічного аналізу.	3	–	4	7
Разом	36	24	40	100

Додаток Б

Критерії та шкала оцінювання виконання вправ на практичних заняттях (за одне завдання)

Бали	Критерії оцінювання
3	<p>Завдання в цілому виконано успішно – розрахунки виконані без помилок або з незначними помилками, висновки розкривають сутність аналізованих явищ і процесів, можуть містити незначні неточності.</p> <p>Здобувач вищої освіти проявив здатність проводити дослідження на високому рівні:</p> <ul style="list-style-type: none">– обробляти та аналізувати інформацію з використанням абстрактного мислення, аналізу та синтезу;– досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища;– аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію;– розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.
2	<p>При виконанні завдання допущені помилки у розрахунках та/ або у висновках системного, теоретичного, методичного характеру.</p> <p>Здобувач вищої освіти показав що може, хоча й з помилками:</p> <ul style="list-style-type: none">– обробляти та аналізувати інформацію з використанням абстрактного мислення, аналізу та синтезу;– досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища;– аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію;– розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.
1	<p>Завдання виконано не менш ніж на 60%. Допущені принципові помилки у розрахунках та/ або відповідях.</p> <p>Здобувач вищої освіти проявив нездатність без помилок:</p> <ul style="list-style-type: none">– обробляти та аналізувати інформацію з використанням абстрактного мислення, аналізу та синтезу;– досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища;– аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію;– розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.
0	<p>Відсутність виконаного завдання або завдання виконано менш ніж на 60%. Допущені принципові помилки у розрахунках та/ або відповідях.</p> <p>Здобувач вищої освіти не проявив заплановані результати навчання.</p>

Критерії та шкала оцінювання складання глосарію (за один глосарій)

Бали	Критерії оцінювання
3	Глосарій ведеться від руки. Включає не менш ніж 15 основних категорій, термінів з однієї теми, що розкривають її головні теоретичні та методичні питання. Матеріал поданий систематизовано, структуровано. Здобувач вищої освіти показав володіння запланованими результатами навчання на відмінному рівні, продемонстрував здатність проведення досліджень на високому рівні. Проявлені відмінні вміння здійснювати пошук та узагальнення інформації, здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
2	Глосарій ведеться від руки. Включає не менш ніж 12 основних категорій, термінів з однієї теми. Матеріал поданий систематизовано, але не повністю розкриває зміст теми. Здобувач вищої освіти проявив добрий рівень володіння запланованими результатами навчання. Виявлені навички на достатньо високому рівні здійснювати пошук та узагальнення інформації, здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.
	Глосарій ведеться від руки, включає не менш ніж 10 основних категорій, термінів з однієї теми, але не повністю розкриває її зміст. Матеріал поданий недостатньо систематизовано, структуровано. Здобувач вищої освіти проявив володіння запланованими результатами навчання на задовільному рівні. Продемонстрована здатність на задовільному рівні здійснювати пошук та узагальнення інформації, до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
1	Глосарій ведеться від руки або в електронному варіанті, включає менш ніж 10 термінів з однієї теми. Зміст глосарію не повністю розкриває тему. Матеріал поданий несистематизовано, неструктуровано. Здобувач вищої освіти проявив володіння запланованими результатами навчання на мінімально задовільному рівні. Продемонстровані слабкі навички пошуку та узагальнення інформації, незадовільну здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.
0	Глосарій не розкриває основні категорії теми. Здобувач вищої освіти не проявив володіння запланованими результатами навчання. Або відсутність глосарію.

Критерії та шкала оцінювання розв'язування тестів (за один тест)

% кількості правильних відповідей	Бали	Критерії оцінювання
90,0-100,0	4	Здобувач вищої освіти без помилок / майже без помилок дав відповіді на питання тестів та проявив відмінний рівень оволодіння запланованими програмними результатами.
74,0-89,9	3	Здобувач вищої освіти дав відповіді на питання тестів частково з помилками та проявив оволодіння запланованими програмними результатами на доброму рівні.
60,0-73,9	2	Здобувач вищої освіти дав відповіді на питання тестів з помилками та проявив оволодіння запланованими програмними результатами на задовільному рівні.
1,0-59,9	1	Здобувач вищої освіти дав відповіді на питання здебільшого з помилками та не проявив оволодіння запланованими програмними результатами на задовільному рівні.
0	0	Здобувач вищої освіти не оволодів запланованими програмними результатами навчання або не пройшов тестування.